

OKŁOS

WIELKOPOLSKI

Ukazuje się od 16 lutego 1945
Nr 268 (11 030)

Poznań, czwartek 29 listopada 1979

Cena 1 zł
Wyd. AP

J. Iwaszkiewicz u I sekretarza KC PZPR

W dniu 23 bm. I sekretarz KC PZPR Edward Gierk przyjął w Komitecie Centralnym PZPR Jarosława Iwaszkiewicza, prezesa Zarządu Głównego Związku Literatów Polskich, posła na Sejm PRL. W trakcie spotkania omówiony został szeroki krąg zagadnień, dotyczących twórczości literackiej, ważkich zagadnień środowiska oraz innych znaczących kwestii rozwoju socjalistycznej kultury narodowej.

Podkreślając wielkie znaczenie, jakie dla spraw rozwoju kultury przywiązuje partia, Edward Gierk wyraził uznanie dla twórców, którzy swymi dziełami i zaangażowaną postawą ofiarne służą rozwojowi kultury narodowej, wnosząc wkład w umacnianie iedności moralno-politycznej Polaków oraz wzrost znaczenia i autorytetu socjalistycznej Polski. (PAP)

Współpraca handlowa ze Szwajcarią

W Polsce przebywa misja małych i średnich przedsiębiorstw szwajcarskich, zorganizowana przez jedną z największych organizacji bankowych tego kraju: Schweizerischer Bankverein. Członkowie misji prowadzili rozmowy w Polskiej Izbie Handlu Zagranicznego oraz Ministerstwie Handlu Zagranicznego i Gospodarki Morskiej.

27 bm. odbyło się robocze spotkanie misji szwajcarskiej z przedstawicielami zainteresowanych resortów gospodarczych, zjednoczeń przemysłowych i przedsiębiorstw handlu zagranicznego. (PAP)

Święto narodowe Jugostawii

Pozdrowienia z Polski

Z okazji Dnia Republiki — święta narodowego Jugostawii — w imieniu własnym przesyłali do prezydenta JFRS, przewodniczącego Związku Komunistów Jugostawii Josipa Broza Tita depezę z serdecznymi pozdrowieniami i najlepszymi życzeniami. „Wyrazamy

Polskie społeczeństwo protestuje przeciwko raketowym planom NATO

Społeczeństwo polskie ostro protestuje przeciwko wprowadzeniu do Europy zachodniej nowych rodzajów amerykańskiej broni raketowo-jądrowej i w pełni popiera oświadczenie OK FJN i OKP opublikowane 27 bm. Społeczeństwo nasze domaga się zaniechania raketowych planów NATO i przystąpienia do rokowań mających na celu osiągnięcie efektywnego postępu w zahamowaniu wyścigu zbrojeń i zapewnienie trwałego bezpieczeństwa naszym kontynentem.

Na plenum WK FJN w Siedleach 23 bm. zebrani przedstawiciele wszystkich środowisk ludności tego województwa, uchwalili rezolucję, w której

wyrażają swój stanowczy sprzeciw wobec planów silnie zbrojonych, dają wyraz swemu uznaniu dla pokojowych decyzji i propozycji ZSRR zgłoszonych przez sekretarza generalnego KC KPZR Leonida Breżniewa w Berlinie. Zdecydowanie domagają się pokojowych rozmów. „Społeczeństwo Ziemi Siedleckiej wraz z całym narodem polskim — głosi rezolucja — pomnie tragicznych doświadczeń i przeżyć w okresie II wojny światowej solidaryzuje się ze wszystkimi ludźmi w Europie pragnącymi żyć i pracować w pokoju. Tak samo jak nam, także i krajom Europy zachodniej potrzebne są kontynuacja odprężenia po-

litycznego, militarne i pokojowe współpraca”.

Z uzasadnionym niepokojem i protestem mówiono o agresywnych planach NATO na na radzie 28 bm. aktywu WK FJN i samorządu mieszkańców w Przemyslu. Ludność tego regionu kraju — jak i innych regionów — dobrze pamięta cierpienia i straty poniesione w czasie II wojny światowej. Mówią o tym także liczne miejsca pamięci narodowej. W podjętej rezolucji zebrani udzielili pełnego poparcia pokojowej i rozbrojeniowej inicjatywie zgłoszonej przez Leonida Breżniewa oraz pokojowej polityce na

Dokończenie na str. 2

Poparcie na forum ONZ dla radzieckiej propozycji

Pierwszy Komitet Polityczny Zgromadzenia Ogólnego ONZ poparł we wtorek stosunkiem głosów 91:1 zgłoszoną przez ZSRR propozycję zawarcia międzynarodowej konwencji na temat umocnienia gwarancji bezpieczeństwa dla państw nie mających broni jądrowej. (PAP)

PRL w radzie FAO

W wyniku wyborów przeprowadzonych na obradującej w Rzymie 20 konferencji Organizacji ONZ do spraw Wyżywienia i Rolnictwa (FAO), Polska wybrana została do Rady tej Organizacji na kadencję obejmującą lata 1981—1983. (PAP)

Rozpoczęła się sesja Rady Najwyższej ZSRR

W środę w godzinach rannych rozpoczęła się na Kremlu sesja Rady Najwyższej ZSRR. Uczestniczy w niej Leonid Breżniew oraz inni przywódcy radzieccy. Deputowani do Rady przedyskutują projekty państwowego planu rozwoju gospodarczo-społecznego ZSRR i budżetu państwowego na 1980 rok. Oba te dokumenty zostały zasadniczo zaakceptowane przez Plenum KC KPZR, które odbyło się we wtorek.

Na sesji Rady Najwyższej ZSRR wystąpił wicepremier ZSRR, przewodniczący Państwowego Komitetu ds. Planowania, Nikołaj Bajbakow, wygłaszając referat o projekcie państwowego planu rozwoju gospodarczego i społecznego kraju na rok 1980. Projekt planu przewiduje, iż

w roku przyszłym dochód narodowy, wykorzystywany na spożycie i akumulację, zwiększy się o 4 procent, czyli o 17 mld rubli. Zarówno w grupie „A”, jak i w grupie „B” tempo wzrostu produkcji przemysłowej będzie jednakowe i wyniesie 4,5 procent.

Przyrost produkcji globalnej w rolnictwie powinien osiągnąć 8,8 procent. Inwestycje w gospodarkę narodową ze wszystkich źródeł finansowych wyniosą w przyszłym roku 135,3 mld rubli. Jest to więcej niż przewidują zadania 5-letniego planu na rok 1980.

Wydajność pracy w przemyśle zwiększy się o 3,8 procent, w budownictwie — o 3,5 procent, a więc bardziej niż wynoszą wskaźniki bieżącego roku. (PAP)

Studenci irańscy zaminowali budynek Ambasady USA

We wtorek w siedzibie ONZ trwały wstępne konsultacje przed posiedzeniem Rady Bezpieczeństwa, które miało się odbyć wieczorem tego samego dnia, na temat poszukiwania sposobów rozwiązania kryzysu w stosunkach irańsko-amerykańskich.

Irańska Agencja Prasowa Pars opublikowała oświadczenie aiatollaha Chomeiniego, w którym przywódcą irański stwierdził, że przeciwny jest

posiedzeniu Rady Bezpieczeństwa, które koncentrowałoby swą uwagę wyłącznie wokół kwestii uwolnienia zakładników przetrzymywanych w Ambasadzie USA w Teheranie, podczas gdy sprawą o wiele istotniejszą są zbrodnie popełnione przez obalony reżim b. szacha oraz działalność szpiegowską, prowadzoną w Iranie przez Amerykanów. Chomeini dodał, że śledztwo w sprawie

Dokończenie na str. 2

Na zdjęciu: podczas spotkania w pracowni A. Fiedlera.

Fot. — R. Królak

Życzenia od E. Gierka

Spotkanie w 85-lecie Arkadego Fiedlera

W Muzeum-Pracowni Literackiej Arkadego Fiedlera w podpoznańskim Puszczykowie odbyło się wczoraj spotkanie z okazji 85 rocznicy urodzin pisarza, Budowniczego Polski Ludowej, Arkadego Fiedlera. Na uroczystość przybyli przedstawiciele władz politycznych i administracyjnych Poznańskiego, środowisk twórczych, przyjaciele pisarza.

Sekretarz KW PZPR w Poznaniu — Maria Rynkiewicz, z okazji jubileuszu przekazała Arkademu Fiedlerowi najserdeczniejsze życzenia i gratulacje od I sekretarza KC PZPR — Edwarda Gierka. Wręczyła także pisarzowi listy z wyrazami szacunku od I sekretarza KW PZPR w Poznaniu — Jerzego Zasady, wyrażające słowa najwyższego szacunku i podziękowania za dorobek literacki Arkadego Fiedlera, za jego książki, na których wychowały się w miłości do ojczyzny pokolenia Polaków. Sekretarz KW przekazała również posła-

nie od kierownika Wydziału Kultury KC PZPR — Bogdana Gawrońskiego.

Wicewojewoda poznański — Romuald Zysnarski wręczył pisarzowi adres-list z wyrazami podziękowań i szacunku od wojewody poznańskiego — Stanisława Czołasia.

Na ręce Arkadego Fiedlera przekazano życzenia i gratulacje od ministra kultury i sztuki Zdzisława Najdowskiego, od poznańskich kombatanów, pisarzy, wydawców, księgarzy, bibliotekarzy, towarzyszy społecznych. Arkady Fiedler otrzymał medal „Za wybitne zasługi dla Wielkopolskiego Towarzystwa Kulturalnego” oraz odznaczony został Złotą Honorową Odznaką Harcerskiej Służby Ziemi Poznańskiej.

Głęboko wzruszony pisarz gorąco podziękował za wszystkie słowa pamięci, które, jak się wyraził, „weszły głęboko do serca”. (bran)

Depesza od H. Jabłońskiego do J. Arafata

Wyrazy solidarności Polaków z narodem palestyńskim

W związku z Międzynarodowym Dniem Solidarności z Narodem Palestyńskim, proklamowanym uchwałą ONZ na 29 listopada, Polski Komitet Solidarności z Narodami Azji i Afryki przyjął oświadczenie, w którym — w imieniu polskiego społeczeństwa — przesyła arabskiemu narodowi palestyńskiemu gorące pozdrowienia i wyrazy solidarności z jego walką o niezbywalne prawa narodowe do samostanowienia i utworzenia własnego państwa. Komitet wyraża pełne poparcie dla Organizacji Wyzwolenia Palestyny — jedynej, prawdziwej i pełnoprawnej przedstawicielki narodu palestyńskiego, przewodzącego jego słusznej walce.

Tylko przywrócenie pełnych praw arabskiemu narodowi Palestyny, zgodnie z jego wolą i aspiracjami zagwarantować może trwały, sprawiedliwy pokój na Bliskim Wschodzie oraz pomyślny rozwój i bezpieczeństwo wszystkich państw i narodów tego regio-

nu — głosi oświadczenie. Dlatego domagamy się wykonania uchwały ONZ w sprawie bezwarunkowego wycofania wojsk izraelskich ze wszystkich okupowanych ziem arabskich, położenia kresu aktom agresji sił izraelskich na ziemi Libanu i bombardowaniu obozów palestyńskich w Siedleach.

W oświadczeniu wyrażone jest przekonanie, że arabski naród Palestyny, odniesie zwycięstwo i stanie się pełnoprawnym członkiem wielkiej rodziny wolnych narodów, że na Bliskim Wschodzie zapanuje trwały i sprawiedliwy pokój.

Z okazji obchodzonego pod auspicjami ONZ Międzynarodowego Dnia Solidarności z Narodem Palestyńskim, przepadającego 29 bm., przewodniczący Rady Państwa, przewodniczący Ogólnopolskiego Frontu Jedności Narodu Henryk Jabłoński wystosował depezę z pozdrowieniami do przewodniczącego Komitetu Wykonawczego Organizacji Wyzwolenia Palestyny J. Arafata. (PAP)

Sesje naukowe, akademie, warty honorowe

W 35-lecie poznańskich „Pancerniaków”

W Poznaniu trwa cykl imprez związanych z 35-leciem Wyższej Szkoły Oficerskiej Wojsk Pancernych im. Stefana Czarnieckiego. Szkoła ta sformowana została w listopadzie 1944 roku w Chelmie Lubelskim.

Jak już informowaliśmy, w niedzielę 25 bm. odbyła się przysięga wojskowa podchorążych i żołnierzy służby zasadniczej tej uczelni wojskowej. Wczoraj natomiast zorga-

nizowano konferencję popularno-naukową na temat osiągnięć WSOWP w 35-lecie. W miejscach pamięci narodowej wystawione zostały posterunki honorowe i złożono wieńce. W auli UAM odbyła się okolicznościowa akademie.

Dzisiaj w Wyższej Szkole Oficerskiej Wojsk Pancernych w Poznaniu odbędzie się uroczysty apel, a następnie zaproszeni goście zwiędzać będą szkołę. (bran)

Krótko + krótko + krótko + krótko + krótko + krótko + krótko + krótko

Obrady państw Azji

Ministrowie resortów gospodarki i handlu Filipin, Indonezji, Japonii, Maleszji, Singapuru i Tajlandii zakończyli w Tokio dwudniowe obrady. Opublikowane wspólnie oświadczenie stwierdza m. in., że uczestnicy narady omówili sprawy dotyczące wzajemnych stosunków gospodarczych oraz sytuację gospodarczą na świecie. Wymienionych 5 państw azjatyckich domagało się, aby Japonia poczyniła odpowiednie kroki w kierunku zwiększenia możliwości nabywania towarów produkowanych w tych krajach.

Zamiłki satelity

Kanadyjski minister łączności poinformował, iż amerykańscy i

kanadyjscy naukowcy specjalnie utracili począwszy od 23 listopada kontakt z satelitą komunikacyjnym „Hermes”, wprowadzonym na orbitę w 1976 roku w ramach wspólnego programu kosmicznego. Wszyscy wskazują na to, że satelita zmienił orientację w przestrzeni i jego baterie słoneczne odwróciły się od słońca. Brak energii elektrycznej spowodował zamknięcie wszystkich urządzeń nadawczych.

Szturm na więzienie

Z stolicy Wenezueli donoszą o udanym szturmie paramilitarnej Gwardii Narodowej na więzienie stołeczne „Modelo”, gdzie od dziesięciu dni trwają rozruchy, które spowodowały dotąd śmierć 17 więźniów. Po opanowaniu więzienia

Gwardia Narodowa skonfiskowała duże ilości narkotyków i specjalnych noży. Udało się również zidentyfikować wszystkich przywódców zajęć w tym więzieniu i decyzyjną władzę będą oni przeniesieni do innych zakładów karnych.

Ofiary powodzi

Do 115 osób zwiększyła się liczba śmiertelnych ofiar nowej talii powodzi, jaka rujnuje od miasteczka Kolumbie, a zwłaszcza jej północne rejony. Ofiarami powodzi są w większości kobiety i dzieci z okolic Barranquilla, gdzie wylała rzeka Magdalena. Wskutek zagrożenia powodzią trzeba było ewakuować z wybrzeża ponad 1200 rybaków. W wyniku padających od wielu dni bez przerwy deszczów

trzy dzielnice miasta Barranquilla znalazły się pod wodą.

Atak na „Monę Lizę”

Zaledwie 2 dni mieszkańcy stolicy Bułgarii cieszyli się widokiem kopii sławnej „Mony Lizy” sprowadzonej z muzeum w Luwrze na wielką wystawę dorobku włoskiego mistrza renesansu — Leonarda da Vinci. W poniedziałek wieczorem portret damy o tajemniczym uśmiechu został zaatakowany przez chorego umysłowo mieszkańca Sofii. 29-letniego Michaiła Stefanowa. Mimo błyskawicznej kontrakcji strażników, schizofrenikowi udało się nożem przeciąć płótno obrazu, na szczęście tylko w dolnej lewej jego części, z czym stosunkowo łatwo będą mogli uporać się konserwatorzy.

Drewno na opał i jako surowiec

Schylić się i podnieść

Czy nadchodząca zima będzie równie sroga jak miniona? Czy starczy nam opału na ogrzanie mieszkań? Takie pytania są dzisiaj na porządku dziennym. Biegnąca dostawa węgla na zapotrzebienie gospodarki i ludności nie w pełni odpowiada potrzebom. Dlaczego go brakuje?

Zasoby węgla mamy znaczne. Fachowcy oceniają, że starczy ich na około 250 lat. Tyle, że trzeba sięgać po nie coraz głębiej, co znacznie podraża koszty eksploatacji. Ale wydobycie trwa nieprzerwanie, ba, stale wzrasta. W porównaniu do roku 1970 górnicy ufedrują w roku bieżącym o 43 procent więcej. W stosunku do zapotrzebowania nie są to jeszcze ilości wystarczające, po trzeby bowiem wzrosły w tym okresie o 53 procent. Kiedyś, na przykład, gdy w mieszkaniach były piece, ludzie najczęściej nie palili w każdym pomieszczeniu, oszczędzali. Obecnie, gdy coraz więcej mieszkańców przenosi się do nowych bloków, centralne ogrzewanie zapewnia im ciepło w całym mieszkaniu. To mile, wygodne, ale i bardzo energochłonne.

90 procent wydobycia węgla kamiennego przeznaczane jest na zaspokajanie potrzeb kraju. O wyjątkowej pracy górników świadczą rosnące przy kopalniach węglowe hałdy, od których ślask nie może się uwolnić, a odbiorca nie może się na węgiel doczekać; brak wagonów utrudnia przewozy. Pomimo, iż w latach 1971 — 1980 na rozbudowę i unowocześnienie transportu państwo przeznaczyło 2,5 raza większe nakłady niż w poprzednim dziesięcioleciu, nie rozwiązana została jeszcze racjonalizacja przewozów.

Najtrudniej dotrzeć z węglem do odbiorców indywidualnych, rozrzuconych w terenie, a więc przede wszystkim na wsi. A rolnik musi mieć opał. W pierwszym rzędzie ten, który kontraktuje trzodę, bo gwarantuje mu to umowa kontraktacyjna. Ale inni mieszkańcy także muszą gotować, ogrzać się. Jak zatem uzupełnić okresowe niedobory opału? Na wsi las jest na ogół blisko, więc może tam być źródło, z którego można by czerpać?

Okręgowy Zarząd Lasów Państwowych w Poznaniu, który administruje terenami leśnymi w województwach kaliskim, konińskim, leszczyńskim i poznańskim postanowił uru-

chomić własne rezerwy opału we własnej potrzebie mieszkańców wsi, aby w ten sposób przyczynić się do poprawy bilansu surowców energetycznych. Przenacza na te cele cały surowiec, pochodzący z tzw. sanitarnej oczyszczania lasu we wszystkich podległych sobie jednostkach. Jest to drewno nie technicznie nieprzydatne dla przemysłu, ale dobre na opał. Co roku służba leśna w

ramach prac porządkowych oczyszcza lasy z tego suszu, z braku jednak dostatecznej siły roboczej do tych prac, część drewna pozostaje. Drobokij nie zamieni się w próchnicę, zasialającą glebę, stanowi „zawładrogę”, o czym niejednokrotnie przekonali się choćby amatorzy grzybobrania.

Dotkliwie odczuwają przez lasy niedostatek rąk do pracy w dużej mierze sprawia, że w składnicach, podległych OZLP, nie można zgromadzić odpowiednich zapasów drewna opałowego. Propozycja pozyskiwania go na własną rękę jest zatem niezwykle cenna. Mogą to zrobić dla swoich pracowników czy członków PGR-y, GS-y, spółdzielnie produkcyjne, SKR-y, mogą robić sami dla siebie indywidualni rolnicy. Oczywiście, nie samowolnie — bo to działanie mogłoby przynieść lasom więcej szkody niż korzyści — lecz pod fachowym nadzorem pracowników nadleśnictw, gdzie uprzednio powinni się zająć zainteresowani pozyskaniem drewna.

Drewno zwiezione własnym transportem jest o wiele tańsze od tego, którym dysponują składnice. W okresie niewielkiego nasilenia prac rolnych ma pewno znaleźć się wielu chętnych do podjęcia tej czynności.

Z oferty Okręgowego Zarządu Lasów Państwowych w Poznaniu

— zgłoszonej ostatnio do naszej kampanii — skorzystały pierwsze państwowe gospodarstwa rolne w województwach: poznańskim, leszczyńskim i konińskim, zgłaszając zapotrzebowanie na ponad 20 000 metrów sześciennych drewna opałowego dla swoich pracowników. Zainteresowały się tą możliwością także gminne spółdzielnie w Poznańskim i Leszczyńskim, które są w trakcie zbierania zamówień.

Paląc w piecach musimy, w sytuacji więc kiedy popyt na węgiel przewyższa podaż, konieczna jest oszczędniejsza gospodarka tym paliwem. Niechby zatem drewno opałowe uzupełniło zapasy węgla np. w GS-ach. Poprawa zaopatrzenia kraju w opał wy maga poprawy działania na wielu odcinkach naszej gospodarki. Podkreślał to w swoim wystąpieniu Edward Gierek na konferencji partyjnej w ko palni „Sosnowiec”, zwracając uwagę na duże znaczenie wykorzystania lokalnych nośników energii, m. in. drewna odpadowego.

Sięganie do lasu to nie tylko możliwość poprawy sytuacji opałowej; to także oszczędne spożytkowanie odpadów, powstałych po sanitarnym porządkowaniu terenów leśnych. Produkcja przemysłu drzewno-papierniczego w obecnym dziesięcioleciu jest ponad dwukrotnie większa niż w minionym. Zbudowano 10 nowych fabryk mebli oraz 5 nowych fabryk płyt wiórowych; dostawy papieru na potrzeby wydawnicze zwiększyły się o około 40 procent. I chociaż opracowano technologie zużywania niemal wszystkiego, co produkuje las — pamiętając jednakże o jego roli dla środowiska człowieka — lepszemu zagospodarowaniu wymaga jeszcze drewno średniowymiarowe, drobna leśna.

Jak to zrobić przy obecnych skąpych środkach transportu leśnego, przy braku czasu i kadr własnych — oto wdziesięć lat temu do przemysłu nad usprawnieniami. Bo że trzeba tę rezerwę jakoś wykorzystać — to pewne. Wynik. Co ma stanowić próchnicę — niech wzbogaci zapasy opału i surowca drzewnego. Wymaga tego nasza gospodarka. Takie racjonalne postępowanie podjętowane jest ekonomicznym myśleniem.

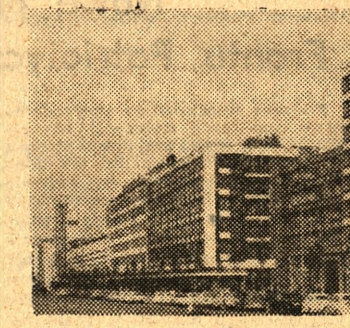
ZOFIA DOHNKE

Może i nie trafilibym tam, gdyby nie zafrapowało mnie całkiem swojsko i po polsku brzmiące słowo „burek”, spotykane dość często na szydach, na sztach okien wystawowych cukierek i kiosków. Otóż burek to prawie narodowa potrawa, jadana niemal we wszystkich republikach Jugosławii. A właściwie nie potrawa, lecz rodzaj ciasta, przypominającego znane u nas ciasto francuskie. Ciasto to, nie słodkie, za to niemal o czekoladowym smaku, przekładane bywa serem przyprawionym na różne sposoby, mięsem z jarzynami, papryką lub wszystkim tym razem wziętym. Jada się ten burek i w domu, bufetach podrzędniejszych lokali gastronomicznych i na uicach. Nie miałem szczęścia spróbować burek (może powinienem odmienić: burka?) domowej roboty. Jest podobno znakomity, znaczenie lepszy niż ten serwowany przez gastronomię. I ponoć każda gospodyni robi go na swój sposób, to znaczy używa innego nadzienia.

Burek stał się więc pretekstem do rozmowy z jugosłowiańską kuchnią, ulubioną potrawą, rodzajach ciasta i... o chlebie. I właśnie wtenczas dowiedziałem się o jugosłowiańskiego kolegi pó piórze z redakcji „Dnevnik” w Nowym Sadzie, że w odległym o kilkadziesiąt kilometrów mieście Zrenjanin jest kombinat Przemysłowo-Rolny „Servo Mihalj”, jeden z największych tego typu w Jugosławii.

Pojechałem więc do Zrenjanina, choć rolnictwo leży, dość daleko od strefy moich dziennikarskich zainteresowań. Ale przecież Nowy Sad to stolica Wojwodiny, a Wojwodina to spichlerz Jugosławii, kraina urodzajnego czarnoziemiu, gdzie zbiera się najwyższe plony pszenicy, kukurydzy, gdzie najdodrodniejsze buraki i najlepsze wyniki w hodowli. Już po drodze (było to na początku października), widziałem pola z piękną kukurydzą dorodną jak młody las.

Zrenjanin liczy ponad 80 tysięcy mieszkańców. Jak w większości miast Jugosławii, wiele w nim domów nowych, nowoczesnych, a mimo to wciąż nie monotony, różniących się od siebie. Aż dziw, że w Jugosławii też się narzeka, że wszystkie nowe osiedla w miastach są podobne do siebie, iż trudno je od siebie odróżnić. Kiedy się do tego przyłoży naszą polską skalę, to moż-

Nowy Sad.

Fot. — Archiwum

Gdyby nie burek...

Korespondencja własna z Jugosławii

na by się z Jugosłowianami na te tematy posprzezać. Do miasta wjeżdża się dwupasmową arterią, ożywną po obu bokach właśnie pięknymi domami o interesujących kształtach i fasadach urozmaiconych, przeważnie różnobarwną ceramiką.

Dyrekcja Kombinatu mieści się na terenach starej cukrowni. Z rozmowy z dwoma wicedyrektorami — Vojslav Ribar i Sarik Mija — dowiaduję się kilku danych o rozmiarach tego kombinatu — kolosa. Pracuje tu 16,5 tysiąca ludzi, z czego około 5 tysięcy gospodaruje na 97 tysiącach hektarów ziemi, a reszta jest zatrudniona w przemyśle opartym na surowcach dostarczanych przez część rolniczą kombinatu. Ponięważ jednak byłoby to za mało, więc kombinat kooperuje jeszcze z rolnikami indywidualnymi, gospodarującymi mniej więcej w promieniu 40 kilometrów na — bagatela! — 150 tysiącach hektarów. Sektor przemysłowy składa się z 12 fabryk, w tym 2 cukrowni, 2 wytwórni oleju słonecznikowego, przetwórci kukurydzy na skrobię, browaru, młyn, bekoniarni i fabryki konserw, mleczarni, wytwórni słoju, piekarni, a nawet fabryki kosmetyków i leków oraz własnej elektrowni i ciepłowni. Przy kombinacie działają też instytut technologii rolnej.

Wartość rocznej produkcji wynosi 13 miliardów dinarów, wartość eksportu — 25 milionów dolarów. Do Polski wysyła się stad skrobię i leki, ale największym odbiorcą są USA (8 milionów dolarów). W tym roku pszenica plonowała — podobnie jak w całej prawie Jugosławii — znacznie słabiej niż normalnie, dając w Kombinacie zaledwie 40 kwintali z hektara (w zeszłym roku — 52). Za to kukurydza obrodziła wspaniale — około 84 kwintale w Kombinacie, natomiast u kooperantów 60—65 kwintali. Jest niemal regułą, że jak pszenica słaba, to kukurydza dobra i na odwrót. W tym roku na okres, kiedy pszenica potrzebowała wilgoci, wypadali dni suche...

Na szczęście, kukurydza, ta roślina najważniejsza również jako karma dla zwierząt, niegodybory w pszenicy wyrównała z nadwyżką.

Wszystko się tu liczy w tysiącach sztuk, kilogramów, litrów. Średnio jedna krowa daje około 5.000 litrów mleka rocznie. W tym roku kombinat dostarczył 225.000 sztuk świń (plan roczny wynosi 300.000 sztuk). I jeszcze dwie wielkości: stara cukrownia wytwarza rocznie 90 tysięcy ton cukru, nowa osiąga około 50—60 tysięcy ton. Przytaczam te liczby po to, żeby dać czytelnikowi wyobrażenie i o wielkości kombinatu, i o jakości jego pracy. A jest to jakość znacznie wyższa od średniej, podobnie jak zarobki ludzi tu zatrudnionych przekraczają średnie normy.

Zarobki, to jeszcze nie wszystko. Ważną rolę w stymulowaniu wydajności pracy odgrywa ją w kombinacie różnego rodzaju świadczenia socjalne, wśród których ważne miejsce zajmują kredyty 20-letnie na zakup mieszkań. W Jugosławii obowiązują inny niż u nas system. Z grubszą biorąc polega on na tym, że należy wpłacić znacznie wyższą niż u nas część wartości mieszkania. Dlatego też przydziela się kredyty kandydatom do nowych lokali. Bankowe — wyżej oprocentowane i zakładowe — o znacznie niższej stopie procentowej. U „Servo Mihalja” stopa ta jest właściwie symboliczna, wynosi zaledwie 3—4 procent. Warunkiem otrzymania pożyczki jest kilkuletni staż pracy i zobowiązanie przezpracowania w kombinacie 10 lat. W razie niedotrzymania tych warunków pożyczkobiorca musi zwrócić całą pożyczkę natychmiast.

Spośród mieszkańców setek nowych domów i bloków w Zrenjaninie prawie szóstą część stanowią pracownicy (i ich rodziny) kombinatu przemysłowo-rolnego. I na pewno jedne z najlepszych. Tego typu kombinatów, w których zakłady przemysłowe przetwarzają to, co dostarcza kombinatowe rolnictwo lub rolnicy ściśle z kombinatem współpracujący, spotyka się tu dużo. Jest to bowiem jugosłowiańska specjalność, mająca długoletnią tradycję.

A co się tyczy wspomnianego na początku ciasta, to burek w Kombinacie nie jest wyiekany, lecz większość składników — mąka, olej, ser, mięso — używanych do przyrządzania tej jugosłowiańskiej specjalności powstaje właśnie w Kombinacie Przemysłowo-Rolnym „Servo Mihalj”.

MARIAN FLEJSIEROWICZ

KSIAZKA

Koniński przewodnik

Na rozwój Konina decydująco wpłynęła działalność kopalni węgla brunatnego i elektrowni. Pozostały jednak Konin i jego okolice terenem, który skupia zarówno obiekty sportowe i rekreacyjne, jak też sporo zabytków architektonicznych i historycznych. Dla tych zaś, którzy chcą owe tereny zwiedzić, przeznaczony jest nowy przewodnik turystyczny Piotra Maluskiewicza pt. „Konin i okolice”.

Autor tego ponad 160-stronicowego kompendium informacji o Ziemi Konińskiej przedstawia w nim głównie walory krajoznawcze i turystyczne Konina oraz jego okolic.

Na uwagę zasługuje szczegółowy zestaw informacji przydatnych dla każdego, kto znajdzie się w Koninie, a więc trasy autobusowe, wiadomości o komunikacji, usługach, gastronomii itp. We wspomnianej „encyklopedii krajoznawczej” znajduje się w kolejności alfabetycznej opis o ciekawszych miejscowościach wokół Konina, znajdujących się tam zabytków i rezerwatów przyrody oraz zagospodarowania turystycznego. Poza wiadomościami historyczno-krajoznawczymi zawiera też podstawowe informacje praktyczne o bazie noclegowej i żywieniowej oraz o usługach motoryzacyjnych.

Szkoda jednak, iż informator w obecnym układzie uwzględniającym tylko Konin i jego okolice, a nie całe województwo. Charakterystyka tylko niektóre miejscowości o walorach turystyczno-krajoznawczych, jak np. Slesin, a pomija również popularne, jak np. Uniejów nad Wartą czy Skorzęcin i Powidz, gdzie znajdują się jedne z największych w Wielkopolsce jezior z nadbrzeżnymi ośrodkami czasowymi.

Przewodnik zawiera 20 rysunków i planów miast oraz szlaków turystycznych, a uzupełnia go skorowidz nazw geograficznych, pozwalający na szybkie odszukanie interesujących czytelnika miejscowości. (wos)

* Piotr Maluskiewicz „Konin i okolice”, przewodnik. Wydawnictwo Poznańskie, 1979, s. 172, zł 24.

„Na razie skromny, odbity na powielaczku” — podkreślał oddając czytelnikom pierwszy numer biuletynu „Trzeźwość” jego ówczesny na czele redaktor — Zbigniew Tadeusz Wierzbicki. I dodawał dalej: „Wierzmy, że nie zabraknie nam wytrwałości w podjętym dziele, że początkowym zapał nie okaże się słomianym ogniem, że pismo nasze pomyślnie się rozwinie i będzie regularnie co miesiąc ukazywać się”.

Te życzenia po 25 latach pracy spełniły się, może nawet w większym stopniu, niż oczekiwałem — wydając tamten numer — redaktor Wierzbicki. Oczywiście, nie od razu.

Sama inicjatywa wydania pisma, które by przekonywało, tłumaczyło, zachęcało i wzywało do przeciwstawiania się alkoholizmowi — zrodziła się wśród byłych pacjentów poradni przeciwalkoholowej w Poznaniu Biuletyn powstał dzięki dążeniom społecznym członków Komitetu Samopomocy Pacjentów przy Poradni Zarówna Psychicznego. Pierwszy numer ukazał się w nakładzie 300 egzemplarzy.

Potem, kiedy wiadomo już było, że „Trzeźwość” ukazywać się będzie co miesiąc — zaczął się też zmieniać układ meryto-

W „Zdrowiu i Trzeźwości”

— Nie mówimy: nie pij

ryczny czasopisma, doskonaliła się szata graficzna. Zaczęto wprowadzać działy tematyczne, takie jak na przykład porady lekarskie w schorzeniach alkoholowych czy poradnictwo medyczno-wychowawcze... Pismo zmierzało wyraźnie w stronę zdrowia. To zresztą dość szybko znalazło odbicie wzmianionym tytule, jako że od roku 1957 miesięcznik nazywa się „Zdrowie i Trzeźwość”.

— To wyraźnie określa nasz charakter — mówi obecny na czele redaktor, Henryk Bahendich. — Jesteśmy czasopismem o profilu medyczno-społecznym. Dzięki temu udaje się nam docierać do szerszego grona czytelników. Chodzi o to, by poruszać różnorodne tematy — sprowadzane wszakże do wspólnego mianownika: walki z nadmiernym używaniem alkoholu. Na naszych łamach czytelnik ma znaleźć kawałek dobrej prozy, wywiad z interesującą osobą, coś z historii, obrazek obyczajowy, rozrywkę i... porady

domowe. Nie mówimy „Nie pij” — chcemy, żeby do tego wniosku czytelnicy dochodzili sami. Staramy się adresować „Zdrowie i Trzeźwość” przede wszystkim do ludzi młodych; mobilizować ich do walki z alkoholem. Głównym zaś naszym zadaniem jest upowszechnienie w Polsce opinii potępiającej nadużywanie alkoholu. Chcemy to jednak zrobić nie drogą bezpośrednią „łopatologii”, a poprzez ukazywanie różnorodnych, atrakcyjnych form życia bez alkoholu.

„Zdrowie i Trzeźwość” ukazuje się co miesiąc w 110 000 egzemplarzy. To zaś — według danych Światowej Organizacji Zdrowia — określa poznańskie czasopismo o najwyższym nakładzie w grupie jemu podobnych.

Czy chętnie jest czytowane? Pomijając nawet fakt, że wśród stałych czytelników są nauczyciele i pracownicy różnych pionów służby zdrowia, zobowią-

zani niejako do lektury przez swoje ministerstwa (określone liczby egzemplarzy — zakupują ich biblioteki), to jednak i w kioskach „Ruchu” pismo rozchodzi się szybko. W 2—3 dni po ukazaniu się kolejnego numeru.

Warto podkreślić, że miesięcznik wydawany jest od początku dzięki dużemu zaangażowaniu społecznemu przedstawicieli różnych środowisk: naukowych (bywały okresy w historii pisma, że w kolegium redakcyjnym uczestniczyło trzech rektorów uczelni (lekarskich, prawniczych, dziennikarskich). Artykuły pisane przez wysokiej klasy specjalistów nadchodzą z różnych stron kraju, by potem — po nadaniu formy kołowego wydania miesięcznika — znowu trafić do czytelników z całej Polski.

Redakcji zasłużonego dla społeczeństwa miesięcznika, z okazji jubileuszu „Głos” życzy nowych dokonań. (len)

Prognozy tygodnika „Business Week“

Uprzemysłowione państwa zachodnie unikną globalnej recesji?

W swej kwartalnej prognozie rozwoju sytuacji gospodarczej na świecie amerykański tygodnik „Business Week“ stwierdza, że głównym zagrożeniem państwom przemysłowym uda się prawdopodobnie uniknąć pograżenia w globalnej recesji, ale w roku bieżącym realny wzrost produktu społecznego brutto tych krajów spadnie do mniej niż połowy tempa ubiegłorocznego i wyniesie 1,8 procent a w roku przyszłym zaledwie 1,6 procent. Przy całym amortyzującym na pięć różnicowaniu tego tempa w poszczególnych krajach, recesja występuje głównie w Stanach Zjednoczonych i W. Brytanii. „Dalszy spadek aktywności gospodarczej wiązać się będzie między innymi z polityką antyinflacyjną. Pewne oznaki poprawy obserwuje się natomiast w międzynarodowych bilansach płatniczych i handlowych.

Amerykańscy eksperci przewidują, że zahamowanie wzrostu gospodarczego powinno obniżyć z czasem popyt m. in. na miedź, aluminium, ołów, nikiel i cynk, osłabiając spekulacyjną panikę obserwowaną ostatnio na międzynarodowych rynkach surowcowych.

Ceny wielu surowców żywnościowych dyktuje zła pogoda. Już teraz światowy rynek kawy odczuwa efekty przymrozków w Brazylii. Zbiory tego największego producenta obniżą się w roku przyszłym o ponad 28 procent co nie pozostawia oczywiście bez wpływu na ceny. Wzrost w ostatnich dwóch latach światowych cen kakao, spowodowany m. in. nieurodzajem w Ghanie i Nigerii, doprowadził ostatnio do znacznego obniżenia spożycia też używki. Duże są natomiast zapasy cukru.

Przewidywania, iż w związku z nieurodzajem dojdzie do wzrostu eksportu zbóż spowodowały znaczny wzrost ich cen. Bardziej skoczyły w górę w pierwszej połowie bieżącego roku ceny wołowy. Ceny mięsa wycenianego będą w roku przyszłym umiarkowany wzrost.

Część prognozy poświęcona jest krajom rozwijającym się. Ogólnie biorąc, tempo wzrostu gospodarczego tego rejonu zmniejsza się wolniej niż w zachodnim świecie przemysłowym (4,7 proc. w roku bieżącym, 4,6 proc. w roku przyszłym), jednak sytuacja jest tu bardzo różnicowana. O ile na

przykład w Ameryce Łacińskiej krajom takim jak Meksyk, Wenezuela, czy Brazylia powodzi się nie najgorzej, to w innych — na przykład w Peru — sytuacja nie jest dobra.

Na krawędzi krachu gospodarczego znajdują się kraje czarnej Afryki. Z wyjątkiem bogatej w ropę Nigerii, w ciągu najbliższego roku średnie tempo realnego wzrostu gospodarczego będzie tu bliskie zeru, a tempo inflacji przekroczy 20 procent. Wskaźnik samowystarczalności żywnościowej tego rejonu może spaść w ciągu najbliższych lat nawet do 80 procent, co dla znacznych odłamów ludności oznacza wegetację na skraju śmierci głodowej.

Mimo napływu petrodolarów, również Bliski Wschód ma swoje kłopoty. Chcąc przeciwdziałać wielu ujemnym objawom szybkiego i nierównomiernego rozwoju — takim jak zatłoczenie miast, galopująca inflacja i masowy napływ siły roboczej z zagranicy — postanowiono tu obniżyć tempo wzrostu gospodarczego do poziomu znacznie niższego od osiąganego w połowie lat siedemdziesiątych. (PAP)

Proces apelacyjny członków Czerwonych Brygad

Wczoraj w Turynie rozpoczął się proces apelacyjny 31 członków Czerwonych Brygad którzy oskarżeni zostali i skazani w ubiegłym roku za zorganizowanie porwania i zamordowanie przywódcy włoskiej chadecji Aldo Moro. Na ławie oskarżonych zasiada ponownie członkowie tej organizacji, a wśród nich przywódca i założyciel Czerwonych Brygad Renato Curcio. Oskarżeni apelują o zmniejszenie wymiaru kary, która łącznie wyniosła 210 lat więzienia.

Rozpoczynający się proces jest śledzony przez włoską opinię publiczną ze szczególną uwagą. Powodem tego jest nasilenie się w ciągu ostatniego tygodnia terrorku ze strony Czerwonych Brygad. Ostatnią ofiarą terrorystów jest zastrzelony we wtorek w Rzymie 58-letni policjant Dominico Taverna. Był on trzecim policjantem zastrzelonym przez członków tej organizacji w ciągu ostatnich 7 dni i 36 zamordowanym policjantem w tym roku we Włoszech. Władze podjęły w związku z procesem szczególne środki ostrożności. Rozprawa odbywa się w zamkniętym na salę sądową pomieszczeniu wewnątrz koszar wojskowych. Tereny wokół koszar patroluje nieustannie 500 policjantów wspieranych oddziałami wojska. (PAP)

Sport-sport

Komunikat GKKFiS

Kary w zawieszeniu dla reprezentacyjnych piłkarzy

W związku z wniesionym odwołaniem od decyzji Zarządu PZPN w sprawie kar nałożonych na czterech reprezentantów Polski za niewłaściwe zachowanie się podczas podróży i pobytu pierwszej reprezentacji, w dniach 16—18 października w Holandii, w dniu 27. 11. br. odbyło się w Głównym Komitecie Kultury Fizycznej i Sportu spotkanie Komisji Dyscypliny i Zmiany Barw Klubowych GKKFiS z ukaranymi zawodnikami, przedstawiłami klubów i dziennikarzami.

Komisja Dyscypliny GKKFiS, po przeprowadzeniu szczegółowego postępowania wyjaśniającego, uwzględniając postawę jaką zaprezentowali zawodnicy, ale jednocześnie niewątpliwą winę naruszenia norm etyczno-moralnych obowiązujących w sporcie, postanowiła utrzymać następujące kary:

— dla Zbigniewa Bońka (Widzew Łódź) i Stanisława Terleckiego (ŁKS Łódź) — 6-miesięcznej dyskwalifikacji z zawieszeniem na okres 1 roku;

— dla Grzegorza Łaty (Stal Mielec) i Antoniego Szymanowskiego (Gwardia Warszawa) — 3-miesięcznej dyskwalifikacji z zawieszeniem na okres 1 roku.

Komisja orzekając kary w zawieszeniu jest przekonana, że zawodnicy wyciągną z podjętych decyzji właściwe wnioski.

Komisja w pełni zaakceptowała ocenę Zarządu PZPN w stosunku do kierownictwa reprezentacji, które nie dopełniło obowiązków wynikających z tytułu pełnienia funkcji, akceptując sankcje organizacyjne i dyscyplinarne. (PAP)

Tylko E. Ryś-Ferens w światowej czołówce

Polscy łyżwiarze szybcy mają za sobą pierwszy tegoż roczny start międzynarodowy. W bardzo silnie obsadzonych zawodach sprinterskich w Berlinie Zachodnim, z udziałem całej światowej czołówki.

Eric Haiden (USA) i Christa Rothenburger (NRD) zostali zwycięzcami wieloboju. Mistrz świata w sprincie i wieloboju, niepokonany od dwóch sezonów Amerykanin, 21-letni Eric Haiden poznał na berlińskim torze gorzcy porażki. W wyścigach na 500 m przegrał wyraźnie nie tylko ze swoimi rodakami Danem Immerfallesem i Peterem Muellerem oraz rekordzistą świata Jevgienijem Kulikowem, (ZSRR), ale także z kilkoma innymi sprinterami. Za to na 1000 m mistrz świata zdeklarował rywali. „Trudno będzie mi zdobyć w Lake Placid komplet złotych medali” — po-

wiedział po zawodach Haiden. Christa Rothenburger, Sylwia Burka (Kanada), Haiteke Valentijn (Holandia) oraz nasza Erwina Ryś-Ferens to czołowa piątka w wieloboju kobiet. Polka najlepiej spisała się na dystansach 1000 m, zajmując 4 i 5 miejsca, a jej najlepszy czas 1.28,05 jest obiecujący.

Niestety, pozostali nasi łyżwiarze są daleko za światową czołówką. Zawód sprawił Jan Józwiak, który w wieloboju sprinterskim uplasował się do piero na 19 miejscu. Włodzimierz Waś i Piotr Krysiak także nie potwierdzili olimpijskich aspiracji. Nieco lepiej spisały się dziewczęta, a zwłaszcza Ewa Białłowska, która na 500 m niewiele ustępowała Ryś-Ferens. Liliana Morawiec nie odgrażała większej roli. (PAP)

Parada UFO nad Madrytem

Mimo wyjątkowo chłodnej nocy tysiące mieszkańców Madrytu wyległo z domowych pieleszy, by obserwować z zapartym oddechem isną paradę niezidentyfikowanych obiektów latających nad stolicą Hiszpanii. Jak twierdzą tysiące naczynych świadków, widziano na niebie najwyraźniej dwa obiekty, które wielokrotnie przeleciały nad Madrytem.

Widowisko było na tyle fascynujące i niezwykle, iż większość amatorów silnych wrażeń wybiegła z domu w piżamach, narzucając na siebie tylko płaszcz mimo iż termometry wskazywały minionej nocy zaledwie 2 stopnie plus. Radio Madryt przerwało swój normalny program nocny, śledząc rozwój wydarzeń na niebie i odbierając przez telefon setki relacji naczynych świadków tej parady. Nigdy jeszcze dotąd centrala telefoniczna radia nie była tak skutecznie zablokowana jak minionej nocy.

Jeden ze świadków, który ob-

serwował UFO przy pomocy szkielec, zauważył coś w rodzaju rzędu okienek. Grupa studentów twierdzi znowu, iż widziała obiekt kulisty. Wszyscy podkreślają niewiarygodną prędkość, z jaką poruszały się te świecące intensywnie obiekty, emanujące poświatę w tonacji pomarańczowej, czerwonej i fioletowej. Jedynie personel wieży kontrolnej międzynarodowego lotniska w Madrycie oraz Dowództwo Obrony Powietrznej Kraju odmówiło wszelkich komentarzy na ten temat. Fakt jest jednak, iż wiele emisji radiowych, w tym obrony cywilnej i Czerwonego Krzyża, uległo zakłóceniom i krótkim przerwom.

Kilka dni temu, UFO usiłowały przechwycić samolot pasażerski lecący z Majorki na Wyspy Kanaryjskie, zmuszając pilota do przymusowego lądowania w Walencji. Wszystko to świadczy, iż Hiszpania staje się modną również wśród hipotetycznych pasażerów UFO. (PAP)

Amerykańskie obrady

Alkohol zamiast benzyny

Przedstawiciele 46 krajów Ameryki Płn. i Płd. obradują w Luizjanie nad problemem zastąpienia benzyny tańszym i bardziej „czystym” paliwem. Według opinii przewodniczącego konferencji, szefa Amerykańskiego Centralnego Instytutu Badań Technologicznych, S. Morrisona, w Luizjanie są opracowywane projekty produkcji gazoholu — mieszaniny gazoliny i alkoholu jako paliwa do samochodów. (PAP)

HUMOR I SATYRA

ONZ potępia atak Rodezji na Zambię

Uczestnicy dyskusji toczącej się na forum specjalnego komitetu ONZ do walki z anarchoizmem ostro potępili kolejny atak rodezyjskiej wojsk reżimowych na Zambię. W opublikowanym oświadczeniu przewodniczącego komitetu W. Clarka (Nigeria) podkreśla się, że zbrojne akcje rasistów stwarzają zagrożenie dla bezpieczeństwa i pokoju światowego. (PAP)

DO REDAKTORA GŁOSU

W gestii prawa cywilnego

Przyznając słuszość stwierdzeniu, że „tracimy na tym wszyscy”, zawartemu w publikacji (pióra Anny Jaglińskiej) zatytułowanej „Bubel przed sądem” („Głos” z 13. XI. 1979 r.), nie mogę pominąć milczeniem faktu, iż autorka pomyliła prawo karne z prawem cywilnym. Tak więc sprzedawca czyli na ogół „Polmozybi” nie jest oskarżonym lecz pozwanym, a sprawy, o których mowa w publikacji nie są uregulowane w kodeksie karnym lecz cywilnym. Pomyłka jest o tyle istotna, że sąd karny — jak sama nazwa wskazuje — może ukarać pozbawieniem wolności, grzywną i wszystkimi pozostałymi karami określonymi właśnie w kodeksie karnym, natomiast w procesie cywilnym sąd może na karze naprawienie bądź wyrównanie szkody, i o to autorce artykułu zapewne chodziło. (273) EUGENIUSZ SZYPERSKI Poznań

Decyzja Senatu USA

w sprawie programu energetycznego

Administracja prezydenta Cartera doznała nowej porażki w związku z dalszym okrojeniem przez Senat zakresu programu energetycznego Białego Domu. Stosunkiem głosów 53:41 Senat przyjął poprawkę do ustawy w sprawie specjalnego opodatkowania dodatkowych i nieuzasadnionych zysków koncernów naftowych, wynikających z rezygnacji z federalnej kontroli cen wydobywanej w kraju ropy. W myśl tej po-

prawki od płaconia podatku będzie wolne pierwsze 1000 baryłek dziennej produkcji tzw. firm niezależnych, których udział w krajowej produkcji ropy naftowej w USA wynosi łącznie około 15 proc. Przyjęcie tej poprawki oznacza utratę dla skarbu państwa 10 mld dol. z tytułu tych podatków. Wpływy z tego źródła w dziesięciolecie 1980—90 spadną więc z zakładanych 138 mld dol. do 128 mld dol. (PAP)

Nowe propozycje Frontu Patriotycznego Zimbabwe

Podczas wtorkowego trzygodzinnego spotkania delegacji brytyjskiej z przedstawicielami Frontu Patriotycznego Zimbabwe na konferencji londyńskiej w sprawie przyszłości Rodezji, przywódcy frontu przedstawili swoje kontropropozycje dotyczące zawieszenia broni. Odrzucając jako wyraźnie stronnicze propozycje brytyjskie, zaakceptowane już przez delegację reżimu z Salisbury, front za-

żądał od przyszłej administracji w Rodezji w okresie przejściowym rozbrojenia i rozwiązania 20-tyśięcnej armii reżimu Muzorewa i Smitha oraz złożenia broni przez wszystkich białych rezerwistów. Ponadto przywódcy patriotyczni zakwestionowali brytyjski wniosek w sprawie powołania w skład sił mających na celu nadzorowanie przestrzegania zawieszenia broni, kontyngentów australijskiego i nowozelandzkiego. (PAP)

Awaria szybu naftowego „Ixtoc-1“

Pół miliarda dolarów strat

Dające się wymierzyć straty materialne, do jakich doszło w wyniku awarii podwodnego szybu naftowego „Ixtoc-1” w Zatoce Meksykańskiej, są szacowane na co najmniej pół miliarda dolarów. Trudno natomiast oszacować powstałe od dnia awarii, czyli 3 czerwca br. straty natury ekologicznej. Przez wiele pierwszych tygodni do

morza przedostawało się 30 000 baryłek ropy w ciągu doby. W ostatnich miesiącach ilość ta została zredukowana do jednej trzeciej, niemniej, zdaniem ekologów, straty wywołane śródowiskiem naturalnym są nie do powetowania. Szyb „Ixtoc-1” znajduje się na dnie Zatoki Meksykańskiej, w odległości 94 km od portu Ciudad del Carmen. (PAP)

Trawler „Luzytanka“ płonie na Atlantyku

Jak informuje Szczecińskie Przedsiębiorstwo Połowów Dalekomorskich i Usług Rybackich „Gryf” — w nocy z 27 na 28 bm. wybuchł pożar na pływającym w jego flotyli trawlerze „Luzytanka”, znajdującym się na Atlantyku, około 400 mil morskich od wybrzeża Senegalu. Przez kilka godzin załoga, wykorzystując wszelkie dostępne jej możliwości, odważnie walczyła z ogniem, który błyskawicznie się rozprzestrzenił. Kiedy dalsza akcja ze względu na wysoka

temperaturę nie mogła być kontynuowana, podjęto decyzję o opuszczeniu jednostki. Rybaków zabrano na pokład bazy rybacka „Kaszuby II”. Załoga statku, w której skład wchodziło również kilkunastu Senegalczyków, jest zdrowa i cała; nikt nie doznał żadnych obrażeń. Rybakom z „Luzytanki” zapewnił odpowiednio warunki, otoczono ich opieką.

Jak wynika z ostatnio otrzymanych informacji „Luzytanka” nadal płonie. (PAP)

Trudna rola sędziego

Sędzia piłkarski ma chyba spośród arbitrow sportowych najtrudniejsze zadanie. Nie chodzi tylko o znajomość i właściwą interpretację przepisów, bardzo trudne często — deszcz, śnieg, zimno — warunki prowadzenia spotkań, czy wysiłek fizyczny jaki włożyć trzeba w prowadzenie gry. Arbitr na piłkarskim stadionie, znajdując się pod olbrzymią presją tysięcy widzów. Każda jego decyzja jest natychmiast weryfikowana przez kibiców, a ich kryteria często bywają nieobiektywne. O klasie sędziego decyduje w tym wypadku nie tylko biegła znajomość reguł gry, umiejętność natychmiastowej ich interpretacji i podejmowania decyzji. Arbitr musi mieć indywidualność i charakter, który pozwala mu w każdej sytuacji pozostać obiektywnym i konsekwentnym. Znakomita kondycja fizyczna — to także istotny walor sędziego w futbolu.

Mamy w kraju 7650 arbitrow piłkarskich wszystkich szczebli, z tego około 280 posiadających uprawnienia do sędziowania spotkań I i II ligi oraz klasy międzywojewódzkiej. Aby obsadzić wszystkie mecze różnych klas kompleta mi arbitrow trzeba by 9 — 10 000 sędziów. W efekcie wiele meczów niższego szczebla rozgrywek prowadzi tylko jeden sędzia z uprawniającymi, a asystują mu na liniach przy padkowi działacze, kibice. Zostać arbitrem wysokiej klasy nie jest łatwo. Od pierwszego kursu w OZPN po uprawnienie sędziowania meczów I ligi jest długa i trud-

na droga, prowadząca poprzez cały cykl kursów, egzaminów, sprawdzianów, a przede wszystkim wymagająca kilku, a nawet kilkunastu lat sędziowania meczów niższej rangi, od klas „C”, „B”, „A”, wojewódzką i międzywojewódzką.

Gdy dodamy do tego fakt, że funkcja sędziego jest w zasadzie społeczna, gdyż ryczałty są niewysokie, a wydatki w ramach własnych urlopów wypoczynkowych, to trudno się dziwić, że chętnych nie ma zbyt wielu.

Przysłowiowa jest już niechęć piłkarzy kończących kariere sportową do roli sędziego. Po rozstaniu się z murawą większy magnes stanowią intrygantniejsze funkcje instruktora, trenera, działacza. Arbitrami zostają więc najczęściej osoby nie związane początkowo z futbolem, wielu miłośnicy tej dyscypliny, jej wierni kibice. Najzdolniejsi przechodzą przez ręce sito i z czasem prowadzą mecze ekstraklasy, bądź też trafiają na listę sędziów międzynarodowych. Ci, którzy dotrą na sędziowskie wyżyny są sprawdzeni na wszystkie sposoby i prezentują wysoką klasę.

Wprawdzie czasami obserwując sposób prowadzenia meczu mamy wątpliwości do kwalifikacji sędziego, ale błędy, które się zdarzają, to z pewnością nie efekt ignorancji, a raczej chwilowej niedyspozycji, olbrzymiego obciążenia psychicznego czy też trudnych i niejednoznacznych sytuacji na boisku. Warto o tym pamiętać, gdy mamy ochotę na gwizdy. (PAP)

ZBIERASZ

NUMIZMATY?

Jeśli tak — zainteresuj się ofertą Banku PKO SA!

BANK PKO SA — PROWADZI SPRZEDAŻ

monet polskich — próbnych i obiegowych, monet miedzio-niklowych i srebrnych — emisji powojennych a także złotych — emisji przedwojennych.

Sprzedaż obejmuje pojedyncze monety, ich serie oraz zestawy o charakterze okolicznościowym.

ZAINTERESOWANYCH UPRAJEMIE ZAPRASZAMY DO:

- ◆ Oddziału Banku PKO SA w Poznaniu, ul. Świerczewskiego 12
- ◆ Ekspozytury Banku PKO SA w Zielonej Górze, ul. Chopina 21
- ◆ Agencja Banku SA w Kaliszu, ul. Górnośląska 35
- ◆ Agencja Banku PKO SA w Lesznie, ul. Słowiańska 39/41.

2884-K1

CENTRALA „BOMIS” P.P.

INFORMUJE P.T. KLIENTÓW, ŻE
SKLEP NR 2 ART. MOTORYZACYJNYCH
w Poznaniu, ul. Skoczowska 19

**POSIADA AKTUALNIE SZEROKI ASORTYMENT
CZĘŚCI SAMOCHODOWYCH**
po obniżonych cenach
DO SAMOCHODÓW FIAT 126P, 125P

SKLEP CZYNNY:

w poniedziałki od 8—17
wtorek do piątku 8—14
w soboty sklep nieczynny.

2812-K1

Praca

Poszukuje murarzy do budowy połowy domku jednorodzinnego, tel. 865-347 134492

Nauka

Angielski — lekcje, korepetycje, Dębska, tel. 537-27. 13243g

Tańców towarzyskich wyucza Adela Szczurkówna. Poznań, al. Marcinkowskiego 2a, parter. 9542g

Sprzedaż

Nowe futro karakulowe, czarne, wielkość średnia sprzedam, tel. 707-89. 13463g

2 tapczany, w tym 2-osobowy oraz stare, stylowe biurko sprzedam, tel. 406-76. 13327g

Futro czarne breitschwanz 10zmiar 42/16 sprzedam, tel. 66-35-80. 13267g

sprzedam nowe urządzenie ręcznego sterowania samochodem fiat 126p dla osób z dysfunkcją kończyn dolnych tel. 201-933. 13024g

Kozuch nowy damski nr 50. Osiedle Lečna 114 m. 5. 13314g

Okazyjnie futro damskie z jagniąt, barwione, Os. Bonarzew 11 wojny światowej 22 m. 5 w godz. 17-20. 13275g

Samochody

Volkswagen Golf G1.5, koniec 1977 roku, silnik japoński sprzedam. Oferta „Prasa” Grunwaldzka 19 dla 13430g.

Sprzedam samochód Opel Rekord, dobrze utrzymany. Nieporak, ksiądz Wlkp. tel. 90. 13262g

Fiat 125p 1300 z 1974 r., stan bardzo dobry sprzedam tel. 679-518. 13313g

Warszawę combi, model 223 lub samą karoserię sprzedam. Skiepski Warszawa - Owoce, Wojska Polskiego 14/17. 13259g

Lokale

Młoda małżeństwo członkowie SM poszukuje pokoju lub kawalerki. Oferta „Prasa” Grunwaldzka 19 dla 13041.

Wydzierżawie pomieszczenie na garaż, magazynu. Trybunalska 24. 13341g

Zamienię lokal użytkowy 30 m² dzielnicy Grunwald, c.o. ogrzewanie, gaz, woda na podobne w dzielnicy Stare Miasto. Oferta „Prasa” Grunwaldzka 19 dla 13484g.

Zguby

Znaleziono w II kwartale br. zegarek damski plac Wielkopolski. Oferta „Prasa” Grunwaldzka 19 dla 13310g.

Zaginął czysto biały płaszcz angielski (wyścigowy). Znalazcę proszę o zwrot za wysokim wynagrodzeniem. Wiadomość: Poznań — Solacz, Szydłowska 35 m. 14 lub tel. służbowy 434-18. 13216g

**„SPOŁEM” WSS
ODDZIAŁ HANDLU DETALICZNEGO
w Poznaniu**

ZAWIADAMIA, że

z dniem 1 grudnia 1979 roku

DOSTAWY MLEKA i BULEK DO MIESZKAŃ

odbywać się będą

W GODZINACH POPOŁUDNIOWYCH.

3116-K1

pracownicy poszukiwani

ZAKŁADY PRZEMYSŁU ODZIEŻOWEGO „MODENA” w Poznaniu, ulica Kraszewskiego 21/25 — zatrudnią zaraz:

— **PALACZY kotłów wysokoprężnych** — dla zamiejscowych możliwość zakwaterowania.

Informacji udziela i zgłoszenia przyjmuje: Dział Spraw Osobowych. 3801-K1

**RESTAURACJA „OAZA”
w Strzeszynie**

Zaprasza na tradycyjne **„ANDRZEJKI”**
w godz. 19 — 2.

W programie rozrywkowym:

- strip - tease
  - polykacz ognia
  - humor i piosenka
- Polecamy dania kuchni polskiej:
- pieczeń huzarska
  - golonka po strzeszyńsku.

13476g

Wytnij, zachowaj, zapamiętaj. Mozaikę pałacową, wzór gwiazdki oraz bonzerie i listwy z różnego czerwna wykonuje Ryszard Kostecki, Strachocińska 231, 51-513 Wrocław - Wojsk. tel. 48-15-88. 3039-K2

Matrymonialne
Ladną korpulentną panią mieszkaniem pozna inżynier po 50. Cel matrymonialny. Oferta „Prasa” Grunwaldzka 19 dla 13110g.

Matrymonialne
Sanotni — oferty w Biurze Matrymonialnym „Sawatka” 90-434 Łódź, Piotrkowska 133. 2804-K2

Rozwiedziona 45-letnia, wzrost i wykształcenie średnie, na stanowisku, pozna pana w celu matrymonialnym, bez zobowiązań, 45-53 lata o podobnych walorach, wzrostu 176-183 cm Oferta „Prasa” Grunwaldzka 19 dla 10295g.

Kawaler rolnik 46-letni z gospodarstwem pozna panią lat 30-45. Cel matrymonialny. Oferta „Prasa” Grunwaldzka 19 dla 10307g.

Kawaler 34-letni wzrost średni wykształcenie zawodowe pozna pannę, Cel matrymonialny. Oferta „Prasa” Grunwaldzka 19 dla 10383g.

Technik 22-letnia, 185 cm pozna kulturalnego kawalera do lat 30. Cel matrymonialny. Oferta „Prasa” Grunwaldzka 19 dla 8996g.

Kawaler przystojny pozna pannę lat 22-28 chętnie w prowincji, wykształcenie podstawowe lub zawodowe. Cel matrymonialny. Oferta „Prasa” Grunwaldzka 19 dla 10135g.

† Dnia 27 listopada 1979 roku, zmarł nagle kończąc swe pracowite życie nasz kochany mąż, ojciec, teść i dziadek, przeżywszy lat 46, śp.

EDWARD BUCZARSKI
mistrz cukierniczy

Pogrzeb odbędzie się w piątek 30 bm. o godz. 12 na cmentarzu parafialnym przy ul. Lutyckiej.

Msza św. odprawiona zostanie w sobotę 1 grudnia o godz. 8.30 w kościele parafialnym na Solaczu.

W smutku pograżona
RODZINA
Prosimy o nieskładanie kondolencji. 13487g

† Dnia 26 listopada 1979 roku zginął śmiercią tragiczną przeżywszy 45 lat mój najdroższy mąż, nasz ojciec, śp.

WŁADYSŁAW WIŚNIEWSKI
mistrz stolarski

Pogrzeb odbędzie się na cmentarzu parafialnym w Mosinie dnia 30 bm. o godz. 14.

W głębokim smutku pograżona
żona z dziećmi i rodziną
ul. Tokarska 7 m. 7
Prosimy o nieskładanie kondolencji. 2842-U3

† Dnia 23 listopada 1979 roku odszedł od nas po długiej i ciężkiej chorobie, opatrzony Sakramentami św. mój najdroższy mąż, ojciec, teść, dziadek i pradziadek, śp.

LEON KLUCZYŃSKI

Pogrzeb odbędzie się w sobotę 1 grudnia o godz. 10.30 na cmentarzu na Junikowie.

W głębokim smutku pograżona
żona, dzieci i rodzina
ul. Tokarska 7 m. 7
Prosimy o nieskładanie kondolencji. 2842-U3

† Dnia 24 listopada 1979 roku odeszła od nas, nasza ukochana matka, teściowa, babcia i prababcia, śp.

BRONISŁAWA RENNERT
z domu Sowińska

Pogrzeb odbędzie się w sobotę 1 grudnia br. o godz. 9.45 na cmentarzu junikowskim.

W smutku pograżona
RODZINA
2845-U3

Dnia 21 listopada 1979 roku zmarł nasz długoletni pracownik

EDMUND ŚMIGOWSKI

Pogrzeb odbędzie się w dniu 30. 11. 1979 roku, o godz. 7.30 na cmentarzu junikowskim.

Rodzinie Zmarłego wyrazy szczerego współczucia składają:

współpracownicy, Rada Zakładowa, Dyrekcja Poznańskich Zakładów Elektrochemicznych „Centra” w Poznaniu. 2875-K3

Dnia 24 listopada 1979 roku, zmarł po krótkiej ale ciężkiej chorobie długoletni zasłużony pracownik

dr EUGENIUSZ PATRZAŁEK

za działalność społeczną i zawodową odznaczony: Krzyżem Kawalerskim, Orderem Odrodzenia Polski, Srebrnym Krzyżem Zasługi i Odznaką XXX-lecia PRL.

Pogrzeb odbędzie się 30 listopada br. o godz. 15.15 na cmentarzu junikowskim.

Rodzinie Zmarłego wyrazy współczucia składają:
Pracownicy Branżowego Ośrodka Organizacji i Normowania Pracy,
ORAZ
Rada Zakładowa, POP, Dyrekcja i pracownicy Oddziału Biura Projektowo-Badawczego PCB „CERPROJEKT” w Poznaniu. 13356g

Dnia 21 listopada 1979 roku, odeszła od nas opatrzona Sakramentami św. moja najdroższa żona, ukochana mamusia, teściowa i babcia

ADELA BRAUNEK

z domu Luranz

Pogrzeb odbędzie się w sobotę 1 grudnia o godz. 14 na cmentarzu w Kcyni.

W głębokim żalu pograżony
mąż z dziećmi i rodziną
Kcynia, Poznań, Warszawa 13543g

† Dnia 26 listopada 1979 roku, zmarła opatrzona Sakramentami św. nasza kochana mamusia, teściowa i babunia, przeżywszy lat 70, śp.

KLARA KRZYŻANIAK
z domu Tomczak

Pogrzeb odbędzie się w sobotę 1 grudnia o godz. 15.15 na cmentarzu junikowskim.

W głębokim smutku pograżona
RODZINA
Os. Zwycięstwa 11 m. 1010 dawniej Dobrzyńska 3 13489g

† Dnia 27 listopada 1979 roku zakończył swój pracowite życie opatrzony Sakramentami św. nasz kochany ojciec, brat, szwagier, teść i dziadek, przeżywszy 79 lat, śp.

JÓZEF SKORUPSKI

Msza św. odprawiona zostanie w piątek 30 bm. o godz. 13 w kościele im. Marii w Smochowicach, a pogrzeb o godz. 14 na cmentarzu parafialnym w Krzywoniakach.

W smutku pograżona
RODZINA
ul. Dąbrowskiego 431. 13545g

Z żalem zawiadamiamy, że w dniu 26 listopada 1979 roku zmarł przedwcześnie

mgr JERZY GRABOWSKI

wykładowca na Wydziale Turystyki i Rekreacji AWF w Poznaniu, odznaczony Złotym Krzyżem Zasługi.

W Zmarłym straciłmy cenionego, ofiarnego pracownika, prawego człowieka i wychowawcę młodzieży.

Cześć Jej pamięci!

Rektor i Senat Akademii Wychowania Fizycznego w Poznaniu.

Pogrzeb odbędzie się 3 XII. 1979 roku, o godz. 9.45 na cmentarzu junikowskim. 2871-K3

Dnia 26 listopada 1979 roku odszedł od nas nagle człowiek o szlachetnym sercu, nigdy niezapomniany mąż, ojciec, brat, szwagier, teść, najukochańszy i pełen dobroci dziadek

HENRYK POLANIAK

Pogrzeb odbędzie się w poniedziałek 3 grudnia o godz. 11.30 na cmentarzu junikowskim.

W głębokim smutku pograżona
RODZINA
al. Marcinkowskiego 24 m. 35. 13286g

Ś. † p.

IGNACY BARTYLAK

najdroższy ojciec, teść i dziadek odszedł od nas w dniu 26 listopada 1979 roku, przeżywszy lat 88.

Pogrzeb odbędzie się w czwartek 29 bm. o godz. 13 na cmentarzu św. Piotra w Gnieźnie.

W smutku pograżeni
syn, synowa i wnuki
13460g

Dnia 27 listopada 1979 roku, zakończył swoje pracowite życie opatrzony Sakramentami św. przeżywszy lat 77 nasz ukochany i najdroższy mąż, ojciec, teść i najspanialszy dziadek, śp.

STANISŁAW ŚWIĄTKOWSKI

Msza św. odprawiona zostanie w sobotę 1 grudnia o godz. 13 w kościele im. Marii w Smochowicach, po czym pogrzeb o godz. 14 na cmentarzu parafialnym w Krzywoniakach.

W głębokim smutku pograżona
żona z dziećmi i wnukami
Arciszewskiego 35 F m. 8 dawniej Wojska Polskiego 13540g

† Dnia 23 listopada 1979 roku zakończyła swoje pracowite życie, opatrzona Sakramentami św. nasza najukochańsza mama, teściowa, babcia i orababcia przeżywszy lat 87, śp.

FRANCISZKA BOROWICZ
z domu Średzka

Pogrzeb odbędzie się w sobotę 1 grudnia br. o godz. 11.30 na cmentarzu junikowskim.

W smutku pograżona
RODZINA
Grodziska 27 m. 6. 2843-U3

† Dnia 26 listopada 1979 roku zmarła po długich cierpieniach namaszczona Olejami św. moja najdroższa żona, umiłowana mamusia, kuzynka i ciocia — lat 70.

JANINA BŁASZAKOWA

secundo voto Cieslik

Msza św. odprawiona zostanie w czwartek 29 bm. o godz. 8.30 w kościele Jana Pawła na Solaczu, pogrzeb tego samego dnia o godz. 14 na cmentarzu solackim.

Mąż, córka i rodzina

13445g

† W dniu 25 listopada 1979 roku, odszedł od nas po długich i ciężkich cierpieniach opatrzony Sakramentami św. nasz kochany mąż, ojciec, teść, brat i dziadek, przeżywszy lat 84, śp.

KAZIMIERZ PRZYBYLSKI

Pogrzeb odbędzie się w sobotę 1 grudnia br. o godz. 13 na cmentarzu junikowskim.

W głębokim smutku pograżona
żona z rodziną
ul. Jutrzenka 6a/10 dawniej Lipowa 11. 2846-U3

† Dnia 23 listopada 1979 roku, zasnął w Bogu przeżywszy lat 74 nasz ukochany ojciec, dziadek i brat, śp.

TADEUSZ KNASIECKI

Pogrzeb odbędzie się w sobotę 1 grudnia o godz. 10.30 na cmentarzu górczyńskim.

W smutku pograżona
RODZINA
Os. Kopernika, ul. Jawornicka 15 a m. 4. 13335g

Dnia 27 listopada 1979 roku, zmarł nagle opatrzony Sakramentami św. w 72 roku życia mój ukochany mąż, ojciec, teść i dziadek, śp.

WINCENTY PYTLAK

Pogrzeb odbędzie się w sobotę 1 grudnia br. o godz. 10 na cmentarzu w Wilczynie.

W smutku pograżeni
żona, synowie z rodzinami
Sekowo gm. Duszniki. 13445g

† Dnia 26 listopada 1979 roku zmarł nagle mój kochany mąż, nasz ojciec, teść, dziadek, brat, szwagier i wuj przeżywszy lat 73, śp.

WŁADYSŁAW KACZMAREK

Pogrzeb odbędzie się w sobotę 1 grudnia br. o godz. 14.30 na cmentarzu junikowskim.

W smutku pograżona
żona z rodziną
Hetmańska 9 m. 3. 2863-U3

† W dniu 26 listopada 1979 roku zmarła nasza kochana siostra i ciocia, śp.

IRENA MIODOWICZ

Pogrzeb odbędzie się w sobotę 1 grudnia br. o godz. 13.45 na cmentarzu junikowskim.

W smutku pograżona
siostry z rodziną
2854-U3

LISTOPAD 29 Czwartek Blażaja, Saturnina Słońce: 7.36-15.45

TEATRY POZNAŃ

MUZYCZNY - g. 19 „Wiedeńska krew” POLSKI - g. 19 „Wściekle piana...” NOWY - g. 16 i 19 „Antygona” SCENA NOWA - g. 19.30 „Zabawa”

KINA

BUK: „Obrót sprawy” (radz.), „Ludowy kwiat” (radz.), „Helm Aleksandra Macedońskiego” (radz.) CHODZIEZ Notec: „Jabberwocky” (ang.) CZEMPIN: „Gdy obok jest mężczyzna” (radz.) GNIEZNO Lech: „Przeglomy Missouri” (amer.); Polonia: „Dramat na polowaniu” (radz.), „Stepowy rumak” (radz.) GOSTYŃ: „Orkiestra Klubu Samotnych Serc sierżanta Peppera” (amer.) GORA: „Placówka” (pol.) GRODZISK: „Wielki sen” (ang.) JAROCIN: „Sanchez i jego dzieci” (meks.), „Mroczny przedmiot pożądania” (hiszp.) KALISZ Kosmos: „Siedem nocy w Japonii” (ang.), „Niebieskie kołnierzyki” (amer.); Oaza: „Sanchez i jego dzieci” (meks.); Stylowe: „Dubier” (fr.), „Britannic w niebezpieczeństwie” (ang.); Syrena: „Taksówkarz” (amer.), „Strzały Robin Hooda” (radz.) KĘPNO: „Koniec imperatora tajgi” (radz.), „Wiatr w żaglach” (radz.) KŁODAWA: „Najpiękniejszy kochanek” (radz.), „Skok z dachu” (radz.) KONIN Centrum: „Test pilota Pirxa” (pol.), „Dziękuję Bogu już piątek” (amer.); Gornik: „Pojedynki o południowy szlak” (jug.) KOSCIAN: „Wendeta” (fr.), „Szkariatny pirat” (amer.), „Ostatnie spotkanie” (radz.) KROTOSZYN: „Czas przeszły” (fr.), „Skrab” (radz.) KŹYŻ: „Wypij do dna” (radz.), „Biały Bim Czarne Ucho” (radz.) LESZNO: „Młody Frankenstein” (amer.) NOWY TOMYŚL: „Gwiazda nadziei” (radz.), „Wąsata niania” (radz.) OBRZYCKO: „Ostatni film o Legu Cudoziemskim” (amer.) OPALENICA: „Chłopiec z gitarą” (radz.) OSTRZESZÓW: „Szkariatny pirat” (amer.), „Placówka” (pol.) PIŁA Iskra: „Młody Frankenstein” (amer.), „Skrzydło czy nożka” (fr.); Sokół: „Śmierć człowieka skorumpowanego” (fr.) PLESZEW: „Podarunek czarnego księcia” (radz.), „Oficje Sergiusza” (radz.) PŃEWY: „We władzy ojca” (fr.) RAWICZ: „Dziękuję Bogu już piątek” (amer.) SŁUPCA: „Wendeta” (fr.) SYCÓW: „Sprzężenie zwrotne” (radz.), „Księżniczka na grochu” (radz.) SZAMOTULY: „Jeśli odejdziesz” (radz.) SREM Klubowe: „Śmiertelny posąg” (fr.); Słonko: „Ring” (weg.), „Waterloo” (radz.) ŚRODA: „Buffalo Bill i Indianie” (amer.) TURK: „Konik Garbusek” (radz.), „Blokada” cz. I i II (radz.) TRZCIANKA: „Dziękuję Bogu już piątek” (amer.) WALCZ: „Blokada” cz. III i IV (radz.) WIERUSZÓW: „Szczeki 2” (amer.) WRONKI: „I ty zobaczysz niebo” (radz.) WRZEŚNIA: „Jabberwocky” (ang.), „Klucz bez prawa przekazania” (radz.) WSCHOWA: „New York, New York” (amer.) ZŁOTÓW: „Czarne i białe w kolorze” (WKS), „Potop” cz. I i II (Jol.)

RADIO

PROGRAM I: 6 Sygnały dnia; 9.05 Cztery pory roku; 11.25 „Gajusz, Juliusz, Cezar” fr. książki A. Krawczuka; 11.35 Cztery pory roku; 11.40 Tu Radio Kierowców; 12.25 Mosaika polskich melodii; 13.01 Marszem przez Polskę; 13.20 Przeboje Herlie Hancocka; 13.40 Kącik melomana; 14 Studio „Gama” (ok. g. 15.45 - Infr. dla kierowców); 14.20 Studio Relaks; 14.25 Studic „Gama”; 15 Korespondencja z zagranicy; 15.10 Studio „Gama” (ok. g. 15.45 - Infr. dla kierowców); 15.55 Czułowiek i srodowisko - gawęda; 16 Tu Jedynka; 17.30 Radiokurier; 18 Tu Jedynka c.d.; 18.33 Konc. żywe; 19.15 Gwiazdy naszych estrad; 19.40 Jeszcze jeden mazur dzisiaj - pieśni Powstania Listopadowego; 20.05 Reportaż na zamówienie; 21.15 Przeboje z Interstudia; 22.23 Poznań na muzycznej antenie; 23 Witaj Was Polska - mag. słowno-muz.

PROGRAM II

Wiadomości: 0.01, 1, 2, 3, 5, 6, 10, 11, 12.05, 15, 20, 21, 22. PROGRAM II: 7.35 Koncert do-ranny; 8.35 Dialogi i zbliżenia; 9.30 Problemy kultury fizycznej; 9.40 Tu Radio - Moskwa; 10 Krowczyka kulturalna; 10.15 Wiersze Iwana Lalicza; 10.30 Skrzypkowie jazzowi; 10.40 Nie ma marginesu; 11 Pieśni kompozytorów francuskich; 11.35 Radiowa Poradnia Rodzinna; 11.40 Muzyka spod strzechy; 12.05 Od miniatyry do uwer-tury; 12.25 Konc. muz. franc.; 12.35 300 sekund dla gitary; 13 Ludzie ze społecznym mandatem; 13.10 Puccini; 13.20 Pragn. z op. „Cyganeria”; 13.36 Cena czasu; 13.51 Edyta Wa-sylewska śpiewa pieśni kompozytorów jugosłowiańskich; 14.10 Wie-ciej, lepiej, nowocześnie; 14.25

relaksu; 19 Kąty widzenia; 19.15 Krzysztof Sadowski gra standardy; 19.35 Opera tygodnia; G. Puccini: „Turandot”; 19.50 „Obłęd” - od-cinek powieści; 20 Mini-max; 20.40 Aud. literacka; 21 Reminiscencje muzyczne; 22.08 Gwiazda siedmiu wieczorów - Jean Ferrat; 22.15 Blues wczoraj i dziś; 22.45 Sere-nadzie Jeremiasza”; 20.45 Odwo-twienie recytalu organowego A. Choro-sińskiego; 21.35 Konfrontacje - interortacje; 22.20 Ziemia, czło-wiek, wszechświat - „Zlakniona planeta” - dyskusja prowadzona przez K. Szynkiewicza; 22.35 R-TV Szkoła Średnia dla Prac. - Meto-dyka - sem. III - „Z doświadczeń słuchaczy”; 22.50 Gra Isaac Stern. Wiadomości: 6.15, 7, 10.30, 12, 15, 17, 19.30, 22. PROGRAM IV: 8 Śpiewa H. Ku-nicka; 8.10 R-TV Szkoła Średnia dla Prac. - Biologia - sem. I - „Znaczenie gospodarce i społecz-nej lasu”; 8.25 G. Rossini: Humo-rystyczne utwory na fortepian; 8.35 „Takie będą Rzeczypospolite...” społeczna ranga zawodów; 8.55 Graj kapela; 9 Dla kl. III-IV (j. pol-ski) - „Awantura o Basie” - słuch. wg pow. K. Makuszyńskie-go; 9.25 Ludwig van Beethoven: V Kwartet smyczkowy A-dur op. 18; 10 Dla kl. VIII (jęz. polski) „Mo-wa niejednym nurtem płynie”; 10.30 Estrada Przyjaźni; 11 Dla kl. IV lic. (jęz. polski) „Humanizm” - co to znaczy? 11.30 Mozart: Sceny z opery „Lucio Silla”; 12.05 Czas do brych gospodarzy z Bydgoszczy; 12.25 Głęboka płyt; 13 J. hiszpański; 13.20 Dla kl. III-IV (jęz. polski) „Awantura o Basie” - słuch.; 13.45 Tu Studio Stereo (ogólnop.); 14.45 Muzyczny upominek W Dniu Święta Narodowego Jugosła-wii; 15.05 Teatr PR - Studio Współczesne - „W warkocie wer-bli”; 16.05 Nauka i technika w krajach socjalistycznych - maga-zyn OIRT; 16.25 J. niemiecki; 16.40 Felieton aktualny; 16.50 Radioex-press; 17.15 Aud. aktualna H. Ba-kosia; 17.25 Stereo; „Godzina z...”; 19.35 Postawy i wzory - „Upór

Leszczyńskie Nowych mieszkań dużo ale oczekujących więcej

Powodem dumy może być dla leszczyńskich budowlanych zaawansowanie 5-letniego planu budownictwa mieszkaniowego w tym województwie. Regularnie są tam wykonywane roczne zadania, zadowalająca w porównaniu do przeciętnej ogólnopolskiej, jest też jakość nowych mieszkań. A jednak nie można powiedzieć, że dotychczasowe rozmia-ry budownictwa mieszkaniowego spotykają się z powszechną aprobatą społeczną. W tym ma-łym województwie, w kolejkach po mieszka-nia samych młodych małżeństw oczekuje po-nad 5 000.

W nadchodzącym pięcioletniu 1981-1985 w Leszczyńskiemu powinno być wybudowanych 26 000 mieszkań (we wszystkich formach) za-nim jednak rozpocznie się realizację tego za-dania, trzeba uporać się z pięcioletnią obecną. Oto dotychczasowe dokonania. Program na lata 1976-1980 zakłada zbudowa-nie 10 500 mieszkań we wszystkich formach budownictwa. W minionych 3 latach i 10 miesiącach wybudowano 8009 mieszkań (76,7 procent planu). Najrytmicznej zadania wykonuje Kombinat Budowlany w Lesznie, wznoszący w miastach Leszczyńskiego domy wielorodzinne (plan - 4800 mieszkań, zbudowa-no dotychczas - 3816). W tej formie bu-downictwa województwo leszczyńskie regular-nie zajmują pierwsze miejsce w Polsce. Budownictwo wielorodzinne na wsi osiągnęło 60,1 procent wykonania zadań planu 5-letniego. Trzeba jeszcze wybudować 639 mieszkań (1600 w planie).

Kaliskie Tam, gdzie paproć i jaskier

Województwo kaliskie obejmuje obszar 651 231 hektarów. Niewielka ich część, bo 186,5 ha zajmują rezerwaty przyrody. Jest ich razem 14. Tworzą duże poiaćie zieleni - drzew i roślin rzadko już występujących. Swoiste oazy okazały paproci, buków, jodeł... Głównie na południu województwa, w nadleś-nictwach: Krotoszyn, Taczanów, Antonin i Syców.

Rezerwat torfowiskowy pod Kaliszem w dolinie dawnej Prośny ma prawie 5 ha. Ochronia torfowisko wraz z liczną i rzadką roślinnością. Są tam m. in. turzyce - dwustronna, ba-gienna, strunowa i siwa, jest żurawica błotna i rosiczka okrą-glistna.

Paproć - Długosza królewskiego ocalają przed wymarciem rezerwaty w Brzezinach, Baszkowie i Węglewicach. Wszędzie tam na dość znacznych obszarach roślina ta rośnie zwartym płatem.

W nadleśnictwie Krotoszyn Długosz królewski „upodobał” sobie podmokłe tereny, ciągnące się wzdłuż rowów odwadnia-jących. Trafia się też na łąkach, porośniętych młodą olchą i bu-jnymi trawami. Zachowało się tam także kilkanaście innych roślin rzadkich - jaskier ostry, dziurawiec skrzydełkowany, rzeżucha łąkowa. Tereny te należą do rezerwatu Baszków.

W rezerwacie Węglewice, poza paprocią - na obszarze jed-nego hektara rozciąga się torfowisko. Jest też fragment sosno-wego boru wilgotnego, gdzie wiek sosen sięga 80 lat.

Pozostałe rezerwaty zachowały skład gatunkowy, właściwy krainom i dzielnicom przyrodniczym, które tam występowały w przeszłości. Dzisiaj są to tylko nieduże skupiska drzew lub pojedyncze sztuki. Chroni się resztki naturalnego boru miesza-nego, gdzie spotyka się jodły, świerki, buki, brzozy; a w poszy-ciu - jałowiec, kruszynę... Ocalono od zaniku rośliny i drzewa kiikunastu gatunków. (ewi)

Konin Folia na dnie

15 000 hektarów łąk oraz 41 000 ha gruntów ornych użyźni woda z przyszłego zbiornika wodnego, powstającego na granicy woje-wództw sieradzkiego i konińskiego. Prace koncentrują się obecnie na kształtowaniu czaszy zbiornika, przy budowie nowego koryta rze-ki Warty, a także jazu głównego. Wzniesienia się również zapora główną powłoką betonową. Dno i brzo-gi zbiornika, tam, gdzie to jest już możliwe zabezpiecza się folią.

Wraz z budową zbiornika prowa-dzi się prace towarzyszące, jak: układanie rurociągów, budowa ka-nalów i pompowni, itp. (PAP)

Piłskie Mistrz plonów z Wysoczki

Ryszard Nagengast z Wysoczki, to młody mistrz plonów wo-jewództwa piłskiego w kategorii gospodarstw prowadzonych przez młodych wspólnie z ich rodzicami. Roman i Ryszard Nagengasto-wie specjalizują się w hodowli trzody chlewnej. Mają gniazdo za rodowe loszek (najwyższy stopień wjaemniczenia hodowlanego). Wa runki przypominają tu laborato-rium. Czystość prawie sterylna, a ob-cym wstęp wzbroniony. Tego wymaga higiena i bezpieczeństwo stadu reprodukcyjnego. Wszystkie mięści się w nowoczesnym obiek-cie zagospodarowanym w 1977 ro-ku. Chlewnię Nagengastów co ro-

Poznańskie Świadectwa historii

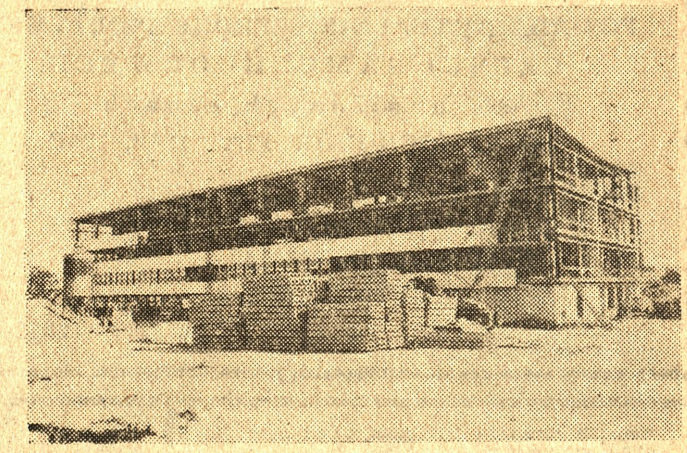
Nawiązywanie do przeszłości regionu, jego chlubnych dzie-jów i pamiętnych wydarzeń staje się w miastach i gmi-nach województwa poznańskiego czymś codziennym. Pielegno-wanie tradycji wyraża się przede wszystkim w imprezach re-gionalnych, które co roku odbywają się już w ponad 30 mie-jscowościach. Ale nie tylko. Rozmaite wydarzenia sprzed lat czy ludzi zasłużonych dla regionu upamiętnia się obeliskami, popiersiami, tablicami. Systematycznie powiększa się ich licz-ba. A są to wspólne dzieła władz lokalnych, działaczy towa-rzystw kulturalnych i mieszkańców, którzy często społecznym wysiłkiem wspierają takie inicjatywy. Ostatnio odsłonięto w Poznaniu trzy pamiątkowe obeliski i rzeźby.

W rejonie wsi Jelonek niedaleko Niechanowa rozegrał się w czasie wojny jeden z wielu w tej gminie dramatów. Hitle-rowcy zamordowali liczną grupę mieszkańców. By upamiętnić owo tragiczne wydarzenie, umieszczono tam pamiątkową ta-blicę.

Zanimiś natomiast wiecził pobyt w gminie syna tej zie-mi - Ryszarda Wincentego Berwińskiego. Tamtejsza wioska Polwica, to miejsce jego urodzin. Od tego momentu minęło w roku bieżącym 100 lat i z tej okazji w centrum Zaniemyśla odsłonięto zostało popiersie wybitnego Wielkopolanina, znane-go poety, publicysty i działacza politycznego. Do jego życia i twórczości nawiązała też niedawna sesja popularno-naukowa połączona z widowiskiem folklorystycznym.

Z corocznych festiwali kapel dudziarskich znany jest Gole-bin Stary w gminie Czempin. Od 10 lat na barwnych impre-zach spotykają się tam artyści ludowi, uprawiający muzykę na coraz rzadziej wykorzystywanych instrumentach. Zasługi gmi-ny w kultywowaniu folkloru wyraził swoisty pomnik, który jest obecnie jedną z atrakcji Czempiana. Ustawiono tam dużych rozmiarów rzeźbę dudziarza, wykonaną w drewnie. (bop)

Budowa „Polanexu” w Koninie

Znacznie zaawansowana jest w Koninie budowa obiektu dla filii gnieźnieńskich Zakładów Przemysłu Odzieżowego „Polanex”. Nie-bawem znajdzie tam zatrudnienie wiele kobiet z miasta i okolicy. Fot. - R. Królak

Konin Niebawem Ryszard w całości

przejmie rządy od swego ojca. Jest to dla nich normalna kolej-rzeczy: prawidłowa, a tak pożąda na zmianą warty. Rodzice Ryszar-da uważają, że jest on w pełni przygotowany do samodzielnego gospodarowania. Ukończył techni-kum rolnicze, a teraz kontynuuje naukę na zaocznych studiach rol-niczych. Liczy się też i to, co podkreśla matka Ryszarda: „Gdy jest w domu gospodarz - to będzie gospodarz; dojrzy rolnik za-wsze ma następcę”.

Liczne przykłady dobrego gospo-darowania, podobnego jak w ro-dzinie Nagengastów, przeczą temu, że praca na wsi nie jest ciekawa. Zastanawia więc dlaczego aż 30 procent gospodarstw indy-widualnych nie ma w Piłskim następców? (wis)

Table with 2 columns: Time and Program Name. Includes items like '14.00 - Prawo dla wszystkich', '14.30 - Wszystko już było', '15.05 - Świat na małym ekranie', etc.

TELEWIZJA

PROGRAM I 6.00 - TTR. RTSS. J. polski (sem. 3) „Liryka akresu pozytywizmu”; 6.30 - TTR. RTSS. Fizyka (sem. 3) „Drgania elektryczne”; 11.05 - J. polski (kl. VII) - Adam Mickiewicz; 12.00 - Historia (kl. VI) - „Czasy zygimuntowskie”; 12.55 - Przystosowanie obronne

„GŁOS WIELKOPOLSKI” przedstawiciele w województwach KALISZ: Zofia Pacewiczka, ul. Kazimierzowska 4, tel. 736-89 KONIN: Wojciech Plutowski, pl. PZPR 1, tel. 266-67 LESZNO: Tomasz Talarczyk, ul. Sułkowskiego 32, tel. 78-05 PIŁA: Władysław Wrzask, ul. Okrzei 56, tel. 43-56